

skepsis Blog

≡ Menu



Kim Tinkham dood door kankerkwakzalverij

11/12/2010 door Jan Willem Nienhuys



Kortgeleden overleed Judith Kim Tinkham aan onbehandelde borstkanker. Ze werd bekend door haar aankondiging bij Oprah dat ze zich alternatief zou genezen, en daarna door haar enthousiaste verhaal over haar genezing door een alkalisch dieet.

[Kim Tinkham \(1957, getrouwd, een zoon\) uit Boyd \(Texas\)](#) had al een jaar lang af en toe een soort knobbeltje in haar rechterborst gevoeld, maar er geen aandacht aan besteed. In 2004 had ze borstimplantaten genomen waar ze erg tevreden mee was, en de dokter had geadviseerd dat ze haar borsten regelmatig moest masseren. Als ze dat niet gedaan had, had ze het knobbeltje niet eens opgemerkt, het had de afmeting van een pukkeltje en later zo groot als een erwt. Af en toe kon ze het niet voelen. Ze

dacht dat het misschien een cyste was, veroorzaakt door haar voorliefde voor koffie van Starbucks. Maar begin 2007 ging ze er toch maar mee naar een vertrouwde arts, Meria (waarschijnlijk de internist Meria G. Aulds in Decatur, Texas). Die adviseerde haar om voor de zekerheid zo vlug mogelijk een mammogram te laten maken.

Op 31 januari wees dokter V. in een mammografiecentrum in Southlake haar de tumor aan op het mammogram. Die zag er tamelijk klein uit, maar toch groter dan ze gedacht had. De dokter maakte ook meteen een echo. Toen ze daarmee klaar was zei ze iets als: 'Ik denk dat we vandaag nog een biopsie moeten doen om te kijken of het kwaadaardig is. ... Dat kan ik binnen dertig minuten regelen. Wil je iemand opbellen om te zeggen dat het wat langer duurt, over vijftien minuten ben ik terug.'

Kims wereld stortte zowat in bij het woord 'kwaadaardig'. Later zouden de journalisten [Mandy Bourgeois en Joe Duty van Wise County Messenger](#) (een lokale krant) deze conversatie ongeveer samenvatten als: 'Haar dokters wilden meteen een mastectomie doen met verwijdering van de lymfeklieren. Ze had 15 minuten om haar man te bellen voordat er meer tests gedaan werden en een strijdplan werd besproken.' Kim durfde niet. Dokter V. zei wel dat ze het met haar tien jaar ervaring niet goed uit vond zien, maar Kim belde haar man en zei dat ze meteen naar huis kwam. Ze wou er over nadenken, temeer daar ze bang was dat zo'n biopsie duur zou zijn en ze krap bij kas zat. Zij en haar man waren zelfstandige ondernemers in de reclame- en marketingwereld, en uitgevers van enkele bladen. Ze hadden geen uitgebreide ziektekostenverzekering.

Valentijnsdag

Kim zocht een andere dokter die haar goed kon uitleggen wat het mammogram en de echo betekenden. De eigenaresse van de plaatselijke kruidenwinkel liet haar een boek zien van een arts over hoe je met voeding en bio-identieke hormonen borstkanker kon voorkomen. Die arts, dokter M., oefende zijn praktijk gelukkig vlak bij haar in de buurt uit, op nog geen uur rijden afstand. Via Meria was ze in staat een afspraak met M. te maken.

Kims beschrijving in haar blog lijkt erop te wijzen dat het om de [gynaecoloog Joseph F. McWherter uit Fort Worth](#) gaat, hemelsbreed niet meer dan 40 kilometer van het dorpje Boyd, en met David Brownstein auteur van [Avoiding Breast Cancer While Balancing Your Hormones](#) (2005). In dat boek legt hij onder meer uit hoe ontgifting [?] de borst beschermt, en hoe je met thermogrammen al voorstadia van kanker kunt ontdekken lang voor je iets op een mammogram kunt zien.

Ook dokter M. stelde haar teleur. Hij legde een en ander wel goed uit, maar hij begon ook meteen over een biopsie en op Kims vraag of een behandeling met

voedingsadviezen iets zou kunnen uithalen als het gezwel kwaadaardig zou blijken was hij resoluut: nee, operatie eventueel gevolgd door bestraling en chemotherapie was de enige optie. Hij zei ook iets over de kansen. Kim vertelt niet wat, maar onbehandeld zal de kans 30 tegen 1 geweest zijn dat ze binnen tien jaar dood zou zijn. De overlijdenskansen zijn vergelijkbaar met die van elk half jaar Russische roulette spelen. Met reguliere behandeling waren de kansen wellicht gunstiger dan 1 : 1. Hoe de kansen werkelijk liggen, hangt van veel details af die pas met nader onderzoek kunnen worden vastgesteld. Uiteindelijk liet Kim zich overhalen op Valentijnsdag 14 februari 2007 een biopsie te laten doen. Over het resultaat van de biopsie vermeldt ze niets. (Waarschijnlijk een biopsie met dikke naald, geen dunnaaldpunctie, omdat dokter V. het meteen al over een kleine incisie had.) Ze heeft het alleen over stadium III. Uit het feit dat er mastectomie zonder voorafgaande chemotherapie werd voorgesteld, is op te maken dat het om stadium IIIA ging, want bij IIIB en IIIC is de aanbevolen methode om de kanker eerst met chemotherapie te laten krimpen. Uit Kims verslag valt op te maken dat het eerste gesprek met dokter M. zich op 5 februari heeft afgespeeld, twee dagen voor haar vijftigste verjaardag.

Op de bank bij Oprah

Thuisgekomen ging ze koortsachtig te rade bij de University of Google naar mogelijkheden om zonder operatie zichzelf te genezen. Min of meer in een opwelling keek ze nog eens een keer naar de dvd van *The Secret*. Dat gaf haar het vertrouwen dat ze die genezing zou kunnen vinden. Eveneens in een opwelling stuurde ze een e-mail naar de grote propagandist van *The Secret*, Oprah Winfrey. Tot haar verbazing werd ze meteen uitgenodigd om [op 7 maart 2007 in de show](#) te verschijnen. Ze was echter nogal onaangenaam verrast toen Oprah Winfrey haar voor de camera



onverantwoordelijk noemde. Weliswaar kun je alles krijgen wat je maar wilt (dat is de aantrekkingswet van *The Secret*), maar dat houdt in dit geval in, zo zei Oprah, dat je alle mogelijkheden van de reguliere geneeskunde moet aangrijpen. Had Oprah misschien gehoopt dat ze 'on screen' iemand kon terugleiden naar de reguliere geneeskunde? Kim antwoordde dat ze wel degelijk gebruik maakte van de reguliere geneeskunde. Ze werkte samen met een arts, 'die specialiseerde in borstkanker'. Hij gaf haar dieetadviezen. Ze gebruikte ook supplementen. In een [blog dat ze pas in mei 2010 publiceerde](#), vermeldt Kim dat dokter M. haar naar een voedingsdeskundige had

gestuurd en haar ook op een thermogram had laten zien hoe veel extra warmte haar kanker voortbracht. Waarschijnlijk gaat het dus nog steeds om dezelfde dokter McWerther.

In de zes minuten bij Oprah op de bank vertelt Kim (foto hierboven) dat ze wil proberen om in zes maanden tijd de tumor zover te verkleinen dat een borstsparende operatie (lumpectomie) volstaat. Daar had Oprah wel respect voor. Maar is het wel verstandig om iemand zo ver te brengen dat die terwijl het hele land zit te kijken, dingen gaat zeggen waar ze dan natuurlijk 200 procent achter blijft staan, en die hoe dan ook buitengewoon onverstandig advies aan anderen in dezelfde situatie zijn? Hadden Oprah en haar redactie zich niet kunnen beperken tot een schriftelijk advies: 'Met alle respect, Kim, maar met kruiden en dieet kun je een tumor niet kleiner krijgen, en met elke maand dat je wacht, dalen je overlevingskansen. Als drie artsen dat zeggen met een gigantische wetenschappelijke onderzoeksinspanning gebaseerd op honderdduizenden behandelingen achter zich, dan is dat zo.'

Vrij van kanker met zuiveringszout

Na de uitzending kreeg Kim veel e-mails, waaronder ook enkele die haar in alle toonaarden bezwoeren om toch deze fatale weg niet in te slaan. Die vond ze niet zo leuk. Ze zette haar zoektocht naar een geneesmethode voor kanker voort. Masseurs, reflexologen, chakragenezers, misschien wel dertig variaties op het thema onzin en wellicht ook nog contact met een ziekenhuis of arts. Op een dag bezocht ze Barnes en Noble (een bekende Amerikaanse boekhandelketen) en vroeg de juffrouw bij de informatiebalie of ze ook boeken hadden met 'de genezing voor kanker' erin. De winkel bleek wel twee hele planken met boeken over kanker te hebben. Uiteindelijk viel Kims keus op [The pH Miracle: Balance Your Diet, Reclaim Your Health](#) (2002) van Dr. Robert O. Young en zijn vrouw Shelley Redford Young. Dat leek haar wel wat. Die nacht droomde ze dat ze bezoek had van een engel die haar wonderlijkerwijs exact hetzelfde vertelde als in het boek stond, namelijk dat alle ziekte veroorzaakt wordt door teveel zuur. Kanker is gewoon een poging van het lichaam om overtollig zuur kwijt te raken. Men moet dus dingen eten die maken dat men niet zuur wordt. Het idee is niet van Young, het gaat ten minste terug op dat van de [Russisch-Zwitserse arts Catherine Kousmine](#) uit 1949.

Volgens [een andere getuigenis](#) kwam Kim Young in juli 2007 voor het eerst op een website tegen. Hoe dan ook, Kim nam contact op met Young, en ging zijn adviezen nauwkeurig volgen. Verkeerd zijn volgens Young *fast food* zoals hamburgers en pizza, koffie, thee, softdrinks, kunstmatige zoetstoffen, alcoholische dranken van elke soort en zelfs mineraalwater. Uiteraard is suiker ook fout, evenals kip, rund- en varkensvlees, eieren, zuivel, brood, pasta, aardappelen en groenten met veel zetmeel en de meeste vruchten en specerijen. Wie zich afvraagt wat er dan nog wel mag: gedestilleerd water

met zuiveringszout (natriumbicarbonaat), olijfolie, 'goede granen', 'goed' zout, groene groenten, avocado's, tomaten, en wonderlijkerwijs ook zure vruchten als citroenen en grapefruit, aangevuld met een ruime portie supplementen waaronder klei en [een soort groen poeder \(van diverse planten\) dat doctor Young en zijn vrouw verkopen](#). In het filmpje op de [Holistic Healing-site](#) ziet men dat haar koelkast ook uitpuilt van de lijnzaadolie.

Op 6 november 2007 was ze vrij van kanker, tenminste dat dacht ze zelf. Ze had een bloedtest gedaan voor 'cancer markers' en doctor Young had met [levendbloedanalyse](#) ook vastgesteld dat ze geen kanker meer had. Kim besloot een boek te schrijven over haar ervaringen, getiteld [Cancer Angel: An Explanation of What Cancer Is, Its Prevention and Care](#). Het had moeten uitkomen in deze maand december 2010. Ze zette delen van het boek in [mei 2010 op haar blog](#), en doctor Robert O. Young produceerde met haar een zestal reclamefilmpjes in maart 2010. In een van die filmpjes zegt Kim dat ze zich alleen de term 'in situ' herinnert, wat zou kunnen betekenen dat de kanker helemaal niet stadium III had, maar zich nog helemaal in het beginstadium bevond. Maar Kims geheugen is niet al te best, want zelfs de titel van dat belangrijke boek van Young schrijft ze niet goed op in haar blog, en DCIS en LCIS als eerste diagnose zijn betrekkelijk zeldzaam (5 procent).

Een vreselijke kwakzalver



Helaas. [Doctor Robert O. Young](#) en zijn vrouw Shelley Redford Young (foto) zijn kwakzalvers van de ergste soort met een volkomen belachelijke theorie, maar wel een omvangrijk zakelijk imperium (onder andere gezondheidsklinieken waar je 2000 dollar per dag betaalt) en zelfs een compleet eigen leer die ze New Biology noemen. [Kennelijk maken zelfs kernreacties in het menselijk lichaam deel uit van Roberts bedenkensels](#). Robert O. Young heeft alleen diploma's van nepinstellingen (Shelley is gediplomeerd masseuse). Met een bloedtest kun

je niet zomaar zien of je borstkanker hebt of niet, en [levendbloedanalyse](#) is gewoon bedrog, dat samenhangt met het geloof dat bloedcellen en bacteriën in elkaar kunnen overgaan. Kim Tinkham dacht wel dat ze vrij was van kanker, maar het stukje in de lokale krant over haar wondergenezing begint zo:

'She can still feel the tumor just underneath the surface of her skin, where it will probably remain for a while. But she knows it's harmless. Now, it's simply her badge of honor – the reminder that she, Kim Tinkham, defeated cancer without any surgery, invasive procedures, radiation or chemotherapy.'

Dit heeft ze niet zelf opgeschreven, maar de eerder genoemde Mandy Bourgeois en Joe Duty, die best hadden kunnen bedenken dat ze te maken hadden met een naïef slachtoffer van een gewetenloze kwakzalver met de kwaadaardige en domme ziekte-is-verzuringtheorie. Hoeveel mensen zouden er wel niet door dit stukje misleid zijn? [De krant kreeg zelfs een prijs, met speciale vermelding van dit artikel onder General Excellence!](#) Is die prijzencommissie helemaal gek geworden?

Geen lekke band maar brand!

Kim Tinkham beschrijft in het bovengenoemde filmpje op de Holistic Healing-site dat ze overall maar vroeg wat toch de oorzaak van haar kanker was en dat zelfde zegt ze ook in haar [getuigenis](#). Van geen een dokter kreeg ze een antwoord dat ze graag wou horen. Ze dacht kennelijk dat als je de oorzaak maar wegneemt, de kanker vanzelf ook wel weggaat, zoals een lekke band, die je maar hoeft te plakken en op te pompen. Maar kanker is te vergelijken met een uitslaande brand. Die kan allerlei oorzaken hebben (brandstichting, kortsluiting, sigaret, hooibroei, ongeluk met open vuur, alles in combinatie met teveel brandbaar materiaal op de verkeerde plaats) maar als het eenmaal zover is, helpt het wegnemen van de oorzaak – een niet-gedoofde sigaret bijvoorbeeld – niet meer, en ook het alsnog naleven van brandveiligheidsvoorschriften of het installeren van sprinklers, rookmelders of brandblusapparaten is dan te laat. Dan moet je de brandweer bellen, en niet eerst eens gaan zitten wachten tot het vuur vanzelf uitgaat.

Kanker is een ziekte van het DNA. Elke van onze tien- of honderdduizend miljard cellen telt drie miljard basenparen in het DNA, en per cel gaat er ongeveer tienmaal per seconde door allerlei oorzaken iets kapot aan dat DNA. Dat wordt allemaal gerepareerd, maar heel af en toe gaat er teveel kapot, bijvoorbeeld een van de reparatiemechanismen zelf. Als de schade dan onherstelbaar is, en bovendien de remmen op celdeling (die ook in het DNA zitten) onklaar raken, is er nog een soort noodrem. De cel kan zichzelf vernietigen, dat heet apoptose. Maar als die noodrem ook al niet werkt, krijg je ongebreidelde groei, met andere woorden een tumor. Als de tumor ook nog eens zo onordelijk groeit dat hij niet als een bol groter wordt, maar zich via uitlopers verspreidt en dat er stukjes afbreken die elders doorgroeien, dan spreken

we van kanker. Het immuunsysteem doet meestal niets tegen kanker, want de kankercellen zijn 'lichaamseigen'.

Het is niet goed voorstelbaar dat dit alles niet door iemand is uitgelegd aan Kim Tinkham: haar kanker had geen andere oorzaak dan dom toeval. Het enige wat je aan preventie kunt doen, is proberen de kansen te verkleinen. Slechts sommige invloeden, zoals roken, verhogen de kansen op kanker zo sterk dat je van oorzaak kunt spreken. Kim klampte zich echter in haar angst (ook voor de kosten van reguliere behandeling) vast aan een kwakzalver die zei wat ze al die tijd al vurig gehoopt had te horen: een eenduidige oorzaak en een remedie bestaande uit 'gezond eten'.

Tragisch

Kort geleden werd duidelijk dat haar borstkanker was uitgezaaid naar botten, lever en longen. Op 26 november 2010 werd ze opgenomen met wat stadium IV leverkanker werd genoemd. [Ze stierf in de namiddag van 7 december 2010](#), nog geen vier jaar na de diagnose. Robert O. Young heeft zijn zes reclamefilmpjes verwijderd en vervangen [door één veel korter filmpje](#). Hij beweert dat hij maar weinig contact had gehad met Kim Tinkham, en dat hij onlangs hoorde dat Kim toch maar een borstoperatie had gehad, maar dat er helaas uitzaaiingen waren, en dat zij en haar familie dankbaar waren voor alles wat hij en zijn alkalische programma voor haar hadden betekend, en dat Kim geen spijt had van haar keuzes.

Hartverscheurend. En zoiets gebeurt niet maar af en toe. Op het [SBM-blog](#) meldt ene E.J. Willingham op 6 december een oncoloog te kennen met specialisatie borstkanker die minstens zeven patiëntes kende die bij haar waren gekomen met uitgezaaide borstkanker. Die vrouwen hadden na een veel eerdere eerste diagnose uitsluitend op kruidentherapie vertrouwd. Dat was in een gebied waar alternatieve geneeskunde populair is.

De gezondheidszorg in de VS is mede debet aan dit soort toestanden. Als kleine zelfstandigen onderverzekerd zijn, komen ze veel makkelijker in de verleiding om behandeling uit te stellen. Kim schreef zelf in haar blog:

'Maybe some people faced with a diagnosis such as this pull out their insurance card and jump right up on the operating table. Since my insurance was limited, I wasn't going to be one of them. I didn't have the insurance and I didn't have all my questions answered.'

Toen Kim in uitzending van Oprah de directe vraag kreeg: 'Als je de keus hebt tussen je borst of je leven, wat kies je dan?', antwoordde ze dat ze dan natuurlijk voor leven koos. Maar ze had ook de illusie dat ze met haar beperkte medische kennis wel een alternatief zou kunnen vinden en dat ze nog ruim de tijd had. Het is tragisch dat geen arts, vriend of verwant haar heeft kunnen duidelijk maken wat de vooruitzichten van dit fatale plan waren.

De grootste schuldigen in dit verhaal zijn echter de kwakzalvers Robert O. Young en zijn echtgenote en medeplichtige Shelley Redford Young. Zij hebben Kim Tinkham onzin verkocht en dat Kim waarschijnlijk een van de duizenden andere kankerkwakzalverijen had geloofd als zij haar hun onzin niet hadden wijsgemaakt, pleit hen niet vrij.

Zie ook:

[David Gorski, On the nature of 'alternative' medicine cancer cure testimonials. Science-Based Medicine, 14 januari 2008](#)

[David Gorski, Death by 'alternative' medicine: who's to blame? Science-Based Medicine, 6 december 2010](#)

(dit bevat een link naar de Oprah-uitzending met Kim Tinkham; David Gorski is oncoloog en chirurg en associate professor aan de Wayne State University.)

[Orac, A horrifying breast cancer 'testimonial' for 'holistic' treatment, Respectful Insolence, 9 januari 2008](#)

[Orac, Kim Tinkham has passed away, Another victim of quack? Respectful Insolence, 7 december 2010](#)

(Orac is het alter ego van Gorski)

[Volgende blogartikel](#)
[Voorgaande blogartikel](#)

 Gezondheid

> Proeven met onzin-geneeskunde

4 gedachten over "Kim Tinkham dood door kankerkwakzalverij"

Renate

12/12/2010 om 15:20 | Bewerken

Ik mag aannemen dat begin 1957, dat in het begin van het verhaal staat, begin 2007 moet zijn.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**

12/12/2010 om 20:26 | Bewerken

klopt! gecorrigeerd. dank. JW

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Peter Barlage**

14/12/2010 om 12:00 | Bewerken

@JWN

U schrijft:

"Hij zei ook iets over de kansen. Kim vertelt niet wat, maar onbehandeld zal de kans 30 tegen 1 geweest zijn dat ze binnen tien jaar dood zou zijn. De overlijdenskansen zijn vergelijkbaar met die van elk half jaar Russische roulette spelen. Met reguliere behandeling waren de kansen wellicht gunstiger dan 1 : 1."

Ik weet van kansberekenen alleen wat ik op het VWO heb geleerd en dat sloeg ook niet erg aan. Een kans van 30 tegen 1, is dat 1/30 dus 3,33333333%? En betekent 1:1 dan 100%?

Peter Barlage

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

14/12/2010 om 14:00 | [Bewerken](#)

Nee, een kans van 30 tegen 1 is strikt genomen een kans van $1/31$, dus van de 31 keer gaat het 1 keer goed en 30 keer fout. 1:30 is in feite maar een ruwe benadering. Historisch wordt wel een overlevingskans van 3,6% (is 26,8 tegen 1) genoemd, maar die gegevens dateren waarschijnlijk gedeeltelijk uit een tijd (ca. 1800-1930) dat vrouwen met een knobbel in de borst veel later bij de dokter kwamen. Een kans van 1:1 is wat in dagelijks spraakgebruik ook wel een 50/50 kans heet. De technische term is wedverhouding of *odds*. Twintigmaal Russische roulette spelen heeft een theoretische overlevingskans van $(5/6)^{20} = 2,6\%$ (is 37,3 tegen 1). Zowel een overlijdenskans van 20 tegen 1 als van 40 tegen 1 is een vrijwel zeker doodvonnis, zeker als men bedenkt dat het tevens een kans van 1:1 of slechter inhoudt dat men er na tweeënhal of drie jaar al niet meer is.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Reacties zijn gesloten.

[Artikelen uit Skepter](#)

[Proefnummer van Skepter](#)